SPIS TREŚCI

WSTĘP 13

Część pierwsza
ZAGADNIENIA WPROWADZAJĄCE

Rozdział I. ISTOTA PODATKU I PRAWA PODATKOWEGO 19
1. Podatek jako kategoria ekonomiczna i prawna 19
2. Podatki a opłaty 22
3. Parapodatki i inne obciążenia fiskalne 24
4. Funkcje podatków 27
5. Klasyfikacja podatków 29
6. System podatkowy i jego struktura 31
7. Prawo podatkowe a inne gałęzie prawa 34

Rozdziału. ŹRÓDŁA PRAWA PODATKOWEGO 36
1. Uwagi ogólne 36
2. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej a prawo podatkowe 39
3. Ustawy podatkowe i akty wykonawcze 40
4. Akty międzynarodowego prawa podatkowego 42
5. Akty lokalnego prawa podatkowego 45

Rozdział III. WPŁYW ORZECZNICTWA NA KSZTAŁT PRAWA PODATKOWEGO 48
1. Uwagi wprowadzające 48
2. Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego 49
3. Orzecznictwo Sądu Najwyższego i sądów administracyjnych 51
4. Orzecznictwo regionalnych izb obrachunkowych 54

Rozdział IV. URZĘDOWE INTERPRETACJE PRAWA PODATKOWEGO 57
1. Interpretacje dokonywane przez Ministra Finansów 57
2. Interpretacje dokonywane przez organy podatkowe 65

Rozdziały. ORGANY PODATKOWE I ADMINISTRACJA PODATKOWA 71
1. Rodzaje organów podatkowych 71

2. Właściwość organów podatkowych . . . 74
3. Administracja podatkowa w Polsce . . . 83

Rozdział VI. KONCEPCJE REFORMY PODATKOWEJ W POLSCE . . . 89
1. Uwagi ogólne . . . 89
2. Założenia reformy w zakresie podatków dochodowych . . . 90
3. Założenia reformy w zakresie podatków pośrednich . . . 95
4. Założenia reformy w zakresie podatków majątkowych . . . 97

Część druga
OGÓLNE MATERIALNE PRAWO PODATKOWE

Rozdział VII. OBOWIĄZEK PODATKOWY . . . 101
1. Istota obowiązku podatkowego . . . 101
2. Powstawanie obowiązków podatkowych . . . 103
3. Wygasanie obowiązków podatkowych . . . 108

Rozdział VIII. ZOBOWIĄZANIA PODATKOWE . . . 110
1. Istota zobowiązania podatkowego . . . **110**
2. Sposoby powstawania zobowiązań podatkowych . . . 111
3. Terminy płatności podatków . . . 118
4. Formy zabezpieczenia wykonywania zobowiązań podatkowych . . . 121
4.1. Zabezpieczenie na majątku podatnika i na majątku wspólnym . . . 122
4.2. Hipoteka przymusowa . . . 125
4.3. Zastaw skarbowy . . . 131
5. Wygasanie zobowiązań podatkowych . . . 134
5.1. Zapłata . . . 135
5.2. Pobranie podatku przez płatnika lub inkasenta . . . 139
5.3. Potrącenie . . . 139
5.4. Zaliczenie nadpłaty lub zaliczenie zwrotu podatku . . . 145
5.5. Zaniechanie poboru . . . 145
5.6. Przeniesienie własności rzeczy lub praw majątkowych . . . 151
5.7. Przejęcie własności nieruchomości lub prawa majątkowego w postępowaniu egzekucyjnym . . . 154
5.8. Umorzenie zaległości . . . 156
5.9. Przedawnienie . . . 159

Rozdział IX. ZALEGŁOŚĆ PODATKOWA . . . 165
1. Istota zaległości podatkowej . . . 165
2. Odsetki za zwłokę . . . 168
3. Opłata prolongacyjna . . . 174

Rozdział X. NADPŁATA PODATKU . . . 178
1. Powstanie nadpłaty podatku . . . 178
2. Postępowanie z nadpłatą . . . 181
2.1. Zdarzenia warunkujące moment powstania nadpłaty . . . 181
2.2. Stwierdzenie nadpłaty podatku . . . 184
2.3. Możliwości dysponowania nadpłatą . . . 187
2.4. Zwrot nadpłaty . . . 190
2.5. Oprocentowanie nadpłaty . . . 195

Rozdział XI. ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA ZOBOWIĄZANIA PODATKOWE 198
1. Odpowiedzialność podatnika, płatnika i inkasenta 198
2. Odpowiedzialność następców prawnych i podmiotów przekształconych 204
3. Odpowiedzialność spadkobierców jako następców prawnych 209
4. Odpowiedzialność podatkowa osób trzecich 217
4.1. Podmiotowe i przedmiotowe granice odpowiedzialności osób trzecich 217
4.2. Odpowiedzialność podatkowa rozwiedzionego małżonka podatnika 222
4.3. Odpowiedzialność podatkowa członka rodziny podatnika 224
4.4. Odpowiedzialność podatkowa nabywcy mienia podatnika 225
4.5. Odpowiedzialność podatkowa firmującego 227
4.6. Odpowiedzialność podatkowa właściciela, samoistnego posiadacza lub użytkownika wieczystego rzeczy lub prawa majątkowego 228
4.7. Odpowiedzialność podatkowa dzierżawcy i użytkownika nieruchomości 229
4.8. Odpowiedzialność podatkowa wspólnika spółki osobowej 230
4.9. Odpowiedzialność podatkowa członków zarządu spółek kapitałowych 232
4.10. Odpowiedzialność podatkowa członków organów zarządzających innych osób prawnych 235
4.11. Odpowiedzialność podatkowa przejmujących lub osób prawnych powstałych w wyniku podziału 236
4.12. Odpowiedzialność podatkowa gwaranta lub poręczyciela 236
4.13. Czasowe granice odpowiedzialności podatkowej osób trzecich 236

Część trzecia
OGÓLNE PROCEDURALNE PRAWO PODATKOWE

Rozdział XII. ZAGADNIENIA OGÓLNE POSTĘPOWANIA PODATKOWEGO 241
1. Zasady postępowania podatkowego 241
1.1. Zasada praworządności 242
1.2. Zasada pogłębiania zaufania do organów podatkowych oraz zasada udzielania informacji i wyjaśnień o przepisach prawa podatkowego 243
1.3. Zasada prawdy obiektywnej 245
1.4. Zasada czynnego udziału strony w postępowaniu podatkowym 249
1.5. Zasada przekonywania 251
1.6. Zasada szybkości i prostoty działania organów podatkowych 251
1.7. Zasada pisemności 252
1.8. Zasada dwuinstancyjności 253
1.9. Zasada trwałości decyzji ostatecznych 254
1.10. Zasada ograniczonej jawności postępowania 255
2. Strona w postępowaniu podatkowym 256
3. Wyłączenie organu podatkowego i pracownika organu podatkowego 261
4. Załatwianie spraw podatkowych 265
5. Doręczenia i wezwania 268
5.1. Sposoby doręczania pism 268
5.2. Wezwania 274
6. Wszczęcie postępowania podatkowego 276
7. Zawieszenie postępowania podatkowego 281
8. Protokoły i adnotacje 283
9. Kary porządkowe 285
10. Koszty postępowania 286

Rozdział XIII. DOWODY W POSTĘPOWANIU PODATKOWYM 290
1. Pojęcie i systematyka dowodów 290
2. Rodzaje dowodów i ich charakterystyka 294
2.1. Otwarty katalog dowodów 294
2.2. Informacje uzyskiwane od instytucji finansowych 296
2.3. Księgi podatkowe 298
2.4. Dokumenty urzędowe 300
2.5. Zeznania świadków 301
2.6. Opinie biegłych 302
2.7. Oględziny 304
2.8. Przesłuchanie strony 304
3. Podstawowe reguły postępowania dowodowego 305

Rozdział XIV. DECYZJE I POSTANOWIENIA W POSTĘPOWANIU PODATKOWYM 313
1. Elementy treści decyzji podatkowej 313
2. Wydanie a doręczenie decyzji podatkowej 317
3. Wygaśnięcie decyzji podatkowej 323
4. Elementy treści postanowienia 325

Rozdział XV. ODWOŁANIA I ZAŻALENIA W POSTĘPOWANIU PODATKOWYM 328
1. Tryb wnoszenia odwołań 328
2. Skutki prawne wniesienia odwołania 332
3. Postępowanie przed organem odwoławczym 336
4. Zażalenie 345

Rozdział XVI. WZRUSZANIE OSTATECZNYCH DECYZJI PODATKOWYCH 347
1. Wznowienie postępowania podatkowego 347
1.1. Przesłanki wznowienia postępowania 347
1.2. Tryb i forma wznowienia postępowania podatkowego 353
1.3. Rodzaje decyzji kończących wznowione postępowanie 355
2. Stwierdzenie nieważności decyzji podatkowej 356
2.1. Przesłanki uzasadniające stwierdzenie nieważności 356
2.2. Tryb postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji 361
3. Uchylenie lub zmiana decyzji podatkowej 362
3.1. Wzruszanie decyzji, na mocy których strona nie nabyła praw 362
3.2. Wzruszanie decyzji, na mocy których strona nabyła prawo 364
3.3. Pozostałe aspekty procedury zmiany lub uchylenia decyzji 365
4. Odpowiedzialność odszkodowawcza 366

Rozdział XVII. CZYNNOŚCI SPRAWDZAJĄCE I KONTROLA PODATKOWA 370
1. Cele, zadania i przedmiot czynności sprawdzających 370
2. Wyłączenia organu oraz pracownika od wykonywania czynności sprawdzających 374
3. Istota i cele kontroli podatkowej 375
4. Przeprowadzanie kontroli podatkowej 377
4.1. Wszczęcie kontroli podatkowej 377
4.2. Prowadzenie czynności kontroli podatkowej 379
5. Zakończenie kontroli podatkowej 383

Rozdział XVIII. TAJEMNICA SKARBOWA 385
1. Zakres podmiotowy i przedmiotowy 385
2. Zasady ochrony tajemnicy skarbowej 387

3. Sankcje w przypadku naruszenia zasad ochrony tajemnicy skarbowej . . . 392
4. Wymiana informacji podatkowych z innymi państwami . . . 392

Rozdział XIX. EWIDENCJA ORAZ IDENTYFIKACJA PODATNIKÓW I PŁATNIKÓW . . . 398
1. Zasady ogólne . . . 398
2. Postępowanie w sprawie nadania numeru identyfikacji podatkowej . . . 401
3. Posługiwanie się numerami identyfikacji podatkowej . . . 406
4. Rejestr podatników . . . 409

Część czwarta
SZCZEGÓŁOWE PRAWO PODATKOWE
PODATKI PAŃSTWOWE

Rozdział XX. PODATEK DOCHODOWY OD OSÓB PRAWNYCH . . . 413
1. Podmioty i przedmiot podatku . . . 413
2. Przychody podlegające opodatkowaniu . . . 415
3. Koszty uzyskania przychodów . . . 418
4. Zwolnienia od podatku . . . 421
5. Podstawa opodatkowania i wysokość podatku . . . 423
6. Pobór podatku . . . 426

Rozdział XXI. PODATEK DOCHODOWY OD OSÓB FIZYCZNYCH . . . 428
1. Podmioty i przedmiot podatku . . . 428
2. Źródła przychodów . . . 431
3. Zwolnienia od podatku . . . 435
4. Koszty uzyskania przychodów . . . 438
5. Odliczenia od dochodu . . . 440
6. Podstawa opodatkowania i wysokość podatku . . . 442
7. Odliczenia od podatku . . . 445
8. Pobór podatku i zaliczek na podatek . . . 446
9. Zeznania podatkowe . . . 449

Rozdział XXII. PODATEK OD TOWARÓW I USŁUG . . . 450
1. Zakres opodatkowania . . . 450
2. Podatnicy i płatnicy . . . 452
3. Obowiązek podatkowy . . . 455
4. Miejsce świadczenia . . . 458
5. Podstawa opodatkowania . . . 459
6. Wymiar i pobór podatku . . . 461
7. Zwolnienia z opodatkowania . . . 464
8. Odliczenie i zwrot podatku . . . 466
9. Dokumentacja dla celów opodatkowania . . . 467

Rozdział XXIII. PODATEK AKCYZOWY . . . 470
1. Zakres opodatkowania . . . 470
   1.1. Uwagi ogólne . . . 470
   1.2. Powstanie obowiązku podatkowego . . . 473
   1.3. Stawki akcyzy i podstawa opodatkowania . . . 474
2. Wyroby akcyzowe zharmonizowane i niezharmonizowane . . . 476
3. Podatnicy i organy podatkowe . . . 478

4. Zwolnienia z opodatkowania . . . 480
5. Składy podatkowe . . . 481
6. Znaki akcyzy . . . 483

Rozdział XXIV. PODATEK OD GIER . . . 486
Zakres obowiązku podatkowego . . . 486
2. Podstawa opodatkowania . . . 489
3. Wysokość podatku i warunki jego płatności . . . 490
4. Dopłaty . . . 491

Rozdział XXV. ZRYCZAŁTOWANE FORMY OPODATKOWANIA . . . 492
1. Ryczałt od przychodów ewidencjonowanych . . . 492
2. Ryczałt od przychodów osób duchownych . . . 496

Część piąta
SZCZEGÓŁOWE PRAWO PODATKOWE
PODATKI LOKALNE

Rozdział XXVI. PODATEK OD NIERUCHOMOŚCI . . . 501
1. Przedmioty i podmiot podatku . . . 501
2. Podstawa opodatkowania . . . 504
3. Stawki podatkowe . . . 505
4. Zwolnienia z opodatkowania . . . 507
5. Powstanie obowiązku podatkowego i warunki płatności podatku . . . 508
6. Ewidencja podatkowa nieruchomości . . . 510

Rozdział XXVII. PODATEK OD ŚRODKÓW TRANSPORTOWYCH . . . 512
1. Zakres opodatkowania . . . 512
2. Stawki podatkowe . . . 516
3. Zwolnienia z opodatkowania . . . 518
4. Warunki płatności podatku . . . 519

Rozdział XXVIII. PODATEK OD POSIADANIA PSÓW . . . 521
1. Zakres opodatkowania . . . 521
2. Wysokość i wymiar podatku . . . 522
3. Zwolnienia z opodatkowania . . . 523

Rozdział XXIX. PODATEK OD SPADKÓW I DAROWIZN . . . 525
1. Przedmiot i podmiotowy zakres opodatkowania . . . 525
2. Podstawa opodatkowania i wysokość podatku . . . 528
3. Zwolnienia i wyłączenia . . . 532
4. Płatnicy podatku . . . 534

Rozdział XXX. PODATEK ROLNY . . . 536
1. Przedmiot i podmioty podatku . . . 536
2. Podstawa opodatkowania . . . 539
3. Wysokość podatku . . . 540
4. Ulgi i zwolnienia z opodatkowania . . . 541
5. Warunki płatności . . . 542

Rozdział XXXI. PODATEK LEŚNY . . . 545
1. Przedmiot i podmioty podatku . . . 545

2. Podstawa opodatkowania . . . 547
3. Wysokość i warunki płatności podatku . . . 548
4. Zwolnienia z opodatkowania . . . 550

Rozdział XXXII. PODATEK OD CZYNNOŚCI CYWILNOPRAWNYCH . . . 552
1. Przedmiotowy i podmiotowy zakres opodatkowania . . . 552
2. Podstawa opodatkowania i wysokość podatku . . . 556
3. Zwolnienia z opodatkowania . . . 557
4. Zapłata oraz zwrot podatku . . . 558

Rozdział XXXIII. KARTA PODATKOWA . . . 561
1. Przedmiotowy i podmiotowy zakres karty podatkowej . . . 561
2. Wysokość podatku . . . 564

Rozdział XXXIV. OPŁATY LOKALNE . . . 567
1. Opłata targowa . . . 567
2. Opłata miejscowa . . . 569
3. Opłata uzdrowiskowa . . . 570
4. Opłata administracyjna . . . 570
5. Opłata skarbowa . . . 571
6. Opłata eksploatacyjna . . . 573
7. Inne opłaty lokalne . . . 574